

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Csütörtök

6. szám.

Pest, april 26. 1849.

Borúra derű.

Nehogy tisztelt előfizetőink, kik a jelen félévre előfizettek, lapunk a körülmények parancsolta megszakadása által károsuljanak, azoknak, kik jelen félévre a postán előfizettek egész jövőujévig fogunk a már lefizetett félévi díj fejében lapjainkkal szolgálni, helybeli tisztelt előfizetőinknek pedig — a pótlolagos előfizetés mindig nyitva levén — annyi számmal mennyi egy félévi folyamatban foglaltak. A kiadó.

Hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettetik.

Rendelet.

Pest város hatóságai felelet terhe alatt oda utasítatnak, miszerint minden netalán még kéznél lehető fegyvereket, ugyszinte akármi féle álladalmi javakat azonnal a térparancsnokságnál (Kerepesi ut, Mátyás király című vendégfogadóban) feljelenítsék vagy beadják.

Pestmelletti tábor, 1849-ik évi april 26-án
Aulich,

tábornok és a második hadtest parancsnoka.

Hirdetés.

Minden hatóságok- és azok hivatalnokainak, kik a törvényes magyar kormány alatt működtek, az országos kormány további rendelkezéseig hivatalaikba ideiglenesen azonnal ismét belépni meghagyatik, hogy a nyilvános ügyek igazgatásában semmi akadály ne történjék.

Pestmelletti tábor, 1849-ik évi april 23-án.
Aulich,

tábornok és a második hadtest parancsnoka.

A második hadtest tábori Rendőr főparancsnokságtól.

Rendelet.

A német hadseregtől, itten tartózkodó főtiszturak rögtön nálam jelenjenek meg.

Pest, aprilis 26-ig 1849.

Biró Márton,
tábori rendőr főnök térparancsnok.

Hadi tudósítások.

(A Közlöny után.)

„Jászberény, april 5-én reggel.

Tegnap Nagy-Káta és Tápió-Bicske táján ismét csatánk volt, mint lessen már most alkalmasint minden nap az eldöntő ütközetig.

Győztünk. Az ellenség meg van verve becsületesen.

A Tápió rakva ellenséges holtakkal. Az ellenség egész serege a vasvonalától, honnan ellentünk nyomult, elvágatva Kóka, Tóalmás felé szaladt. Az ut rakva van halottakkal. A csata részleteit s az eredmény kiterjedését még nem lehet tökéletesen megítélni. Annyi bizonyosnak látszik, hogy az üzöbe vett ellenség a Tápió mocsáraiba szorítva, igen sokat vesztett. Több száz fogoly s néhány ágyu birtokunkba jutott.

A hazaáruló gróf Török gyűrtje egy huszár által Klapka tábornoknak meghozatván, úgy látszik, érdemlett büntetését vevé, bár tekintve honarulását s Egerben elkövetett több, mint szemtelen személyes rablásait, nem érdemelé, hogy a csatatéren haljon meg.

Sebő alezredes a császár huszároktól, ki hüvelyk ujján erős sebet is kapott, gróf Riedeselt, az ellenséges sereg egyik kérkedő óriási termetű főtisztját személyesen vágta le s gyönyörű becses lovát magával hozta.

Kezdetben Klapka tábornok ur serege sokkal erősebb ellenségre találván, mint gondolni lehetett, a tulnyomó erő előtt egy mocsár közötti szűk defilé kellemetlen állásán hátrálni kényszerítettett, de Nagykátánál magát újra összeszedvén, előre nyomult s Damianics győzhetlenséitől is támogattatva, az ellenség csakhamar tökéletesen vissza és megveretett. A jobb szárny (Görgy hadteste) Aulich tábornok vezérlete alatt már tegnap délután Aszódot és Bagot elfoglalta, s e perczben alkalmasint Gödöllőnél vagy csatázik vagy azt elfoglalta. Damianics serege tegnap éjjel Pándon, a hadközép Bicskén állomásozott, s győztes seregeink ma reggel Süly, Szecső és Almás felé nyomulnak.

Ennyit előlegesen kedves hír gyanánt. Ma este vagy holnap reggel többet, s újabbakat — de nem Jászberényből. — Kossuth Lajos, a honv. bizottmány elnöke.

Főhadiszállás Gödöllő, april 7. 1849.

A dicsőség napjait éljük! mellyeknek nemes hazafi vérrrel vásárolt babérjaiból e nemzet szabadsága fog felvirágozni.

A nemzet hajoljon meg, a határtalan hála áldásaival, hadvezéreink s hadseregünk előtt.

A ki ismeri e vidéket, a ki látja a borzasztó

erősségeket, miket e tájon a természet megszagatott, szoros völgyekből, hegyekből és erdőkből alkotott, s mellé képzeli az osztrák zaarnokságnak, a kevély Windischgrätz vezérlete alatt egyesült egész erejét, és meggondolja, hogy illy vidéken, s ennyi ellenség ellenében harmadnap alatt Jász-Berényből folytonosan csatázva idáig jutánk győzedelmesen, s dicsőséges seregeink szárnyal Jász-Berényből harmadnap alatt a Dunáig kergeték az elbizakodott ellenséget, s czirkáló huszárjaink most is a Duna körül járnak: annak, ha magyar, büszkén kell felemelni fejét, mert megélte e szolgasággal fenyegetett nemzet dicsőségének legszebb napjait. De veréink, s e vitéz hadsereg nem ismernek fáradságot, nem kívánnak pihenést, míg hazánk szent földén egy ellenség van, holnapra is azon jelszavunk van, a melly tegnap volt, s e szó: „előre!”

Ez azon hallelujah, mellyel az emberiség megváltójának feltámadási napját a szabadság istenének szent oltára előtt megünnepeljük.

Ennyit előleges örvendetes jelentésül.

Késő éjjel van, s én fáradtan, de nyugodt kebellemel azon nyoszolyában hajtom álomra fejemet, mellyből ma reggel riadva szökött ki Windischgrätz, futásban keresve menedéket, az igazságos istennek, hadseregünk vitézségében nyilatkozó boszujja elől.

A honv. bizottmány elnöke,
Kossuth Lajos.

Hadi hírek.

Még „Közlöny“ kezünkhöz jutott számai sem mutatnak eddig az olly fényes eredményü April havi csatázásokról részletes tudósításokat, jól mondván Kossuth Lajos egyik jelentésében, hogy vezéreinknek a teendőik özöne miatt idejük nincs illyesek szerkesztésére, s azok pótlólag juttatandak a haza tudomására. De a roppant isaszegi csatáról, hol egész erőnk az ellenség egész ereje ellen küzdött, s melly zászlalok fényes diadalával végződék, annyit jelente kormányelnökünk, hogy még talán vezér soha sem egyesíté a legfőbb vezéri kötelességet a katona vitézségével annyira, mint e nap Görgey Arthur. Az alvezérek pedig s egész sereg olly hősiiesen viselék magokat, miképen örömmel hirdetheti hazánkknak, hogy minden ember teljesíté kötelességét.

Hitelt érdemlő magány tudósításokból tudjuk csak azt is, hogy Görgey a fősereggel, mellyhez Damianich, Gáspár és Guyon hadtestei tartoznak, részint Komáromnál a Duna jobb partjára kelt

át, s az ugynevezett Mészáros uton hátráló el-
lent nyomja, míg más része hir szerint Nyitrát
elfoglalván, az ausztriai határ felé halad, s hir
szerint már Schlosshofig ért, sőt mint tegnap né-
mellyek állíták, Bécs közelében működik. Ezen
hadtestnek vezére a derék Guyon.

Érdekes lesz belföldi hadi híreinkhez csatolni
még azon néhány szót, mellyet az ismét bekövet-
kezett postal elzárás után egy két külföldi lapból
bengézhethetünk. Nem azért ugyan, mint ha belő-
lük valami újat hallanánk, hanem példányaul
azon curiosumoknak, mellyeket regélnek. A lapok,
a hivatalos Wiener Zeitung, Presse, Wanderer,
Allgemeine constitutionelle Zeitung aus Böhmen,
és mint mindig az augsburgi világkofa.

Ezek közt csak a cseh Constitutionelle Zei-
tung mutat irántunk symphathiát, de hihetőleg az
osztrák sajtó szabadság s becsületes források
hiánya miatt, nagyrészt csak a reánk nézve nem
kedvező hírekhez lett kérdésjelekkel nyilvánít-
hatja symphathiáját.

Ezen hírek olly pompás zavarban állanak
gyakran ugyan azon hasábon, hogy az ultraradi-
caltól fel vagy is inkább le a legsötétebb szine-
zetű fekete-sárgáig mindenki olvashat belőle ör-
vendetést.

Halljuk néhányát!

Perczel elfoglalta Szent-Tamást. — A ráczok
Szent-Tamáson besánczolták magokat. Perczel
veri a ráczokat s faluról falura pusztítja földei-
ket. — Perczelt Stratimirovits a titeli hegyeken.
— Hun van hát? kérdené Peti fiam — iszonyuan
megverte. — Miután Windischgraetz Pestnél ösz-
pontosítá egész erejét, kétségtelenül tönkre te-
ndi a pártütök hadait. — Miután Windischgraetz
Pest előtt meg nem bírta verni a pártütök hadait,
a hadértó Welden bizonyosan megverendi ugyan-
ott. — Képzelné sem lehet, hogy a 70,000 em-
berből álló császári sereg Pest alól hátráljon,
mert még nem vert új hajóhidat a Dunán, a meg-
levő két hid pedig e czélra elégtelen. — Ejnyc
ugy akartak volna szaladni. Bizony, pedig a
70,000 ember annyira leolvadt, hogy a két hidat
is sokalva, a hajóhidat felperzselteté, csak Nepo-
muki szent János menekült róla, azt valami cseh
tábornok hazavitte.

Továbbá. A magyarok Vácot éji megroha-
nással elfoglalták, a császári sereget nagyon meg-
verték, és Götz tábornokot orozva gyilkolák le. —
Götz tábornok nem orozva gyilkoltaték meg, ha-
nem csatában esett el. — Götz el sem esett. —
Götz tábornok Vácson sem volt. — Vácson csá-
szári sereg nem is volt csak kórház, ez is Pestre
menekült és Szirmay magyar önkénteséi. — Vá-
czot a magyarok el sem foglalták. — A magya-
rok Tótfalunál átkeltek a Dunán és Szent-Endrét
Esztergom mellett elfoglalták. — A magyarok
még schol sem keltek át a Dunán. — A magya-
rok át sem kelhetnek a Dunán, mert pontonaik
nincsenek, s csak kötélre fűzött hordokon mász-
sák át a vizeket. A magyarok a komáromi zár-
sereget háborgatják. — A magyarok Komárom-
hoz még nem is közeledtek. — A magyar sereg
előrsei már Nyitránál állanak.

Még több effélet gyűjthetnénk össze, de mi-
nek, ezekből is láthatni, hogy az osztrák kor-
mány diadalmakat nem hirdetvén, maga kezdé
ámitani leigázott népét, s minden hírek épen: az
által nyitott ki kaput, midőn elzárni vélte. Annyit
azonban, mint bizonyost mondhatunk, hogy az
osztrák tartományokban a hazánk iránti rokon-
szenv hatalmasan nevekedik.

Fölszólítás!

Polgártársak! — A ki a hazának nemcsak
fölötte veszélyes, de kétségbe is ejtó napjaiban
annak védelmére fegyvert ragadott; s életét —
mellynek árán volt csak ez imádott haza meg-
váltható, fölláldozni érte nem kételkedett: az
megérdemli a haza háláját.

A melly hadsereg nemcsak ujonez katonák-
ból, de többnyire igen fiatal, nagy részben —
mondhatni — gyermek emberekből állván, fegy-
ver és vezérlés szükében egy nagy számu, száza-
daktól rendezve álló, begyakorlott, jól fegyverzett
és híres vezérlettel kérkedő hadsereggel szembe-
száll, győzelmi utjában föltart, visszaver, legyőz,
semmivé tesz: az méltán igényli tiszte-
letünket.

A melly hadsereg a drága hon megmentésé-
nek nagy munkájában mindent eltérni, nélkülöz-
ni, szükéget látni, szenvedni annyira kész, any-
nyira képes, mint azon hadtest is, melly most
Pest város alatt olly ősi szittya képet mutat;
melly a tél dermesztő fagyát, a tavasz szeszélyes
napjait egykedvűen tűrte, átszenvedte és nyomo-
rogtá: az joggal követelhet tisztább
könnyebb kényelmes életet.

Mindezeknek folytán alulirott, ki a zászlók
és koszorúk özönében a szív ömlengéseinek már
eleget lát téve lenni, — ezennel fölszólít minde-
neket, öreget, ifjat, gazdagot, szegényt, férfit és
nőt, hogy a pesti magyar tábor napjait megéde-
síteni vele kezét fogjanak; cselekedvén körülbelül
következőképen:

1. Menjen ki minden ember mi előbb a tá-
borba, dunapartba vagy a laktanyákba, s vegyen
magának — tehetsége szerint — egy vagy több
katonát tisztázás- tartás végett; s így mint fiút,
testvért, rokont, barátot vezesse házához, vagy
legalább mondja meg világosan nevét lakását,
hogy a szükéségekért a választott fölkereshesse;
vagy vigyen neki naponkint ki a táborba; szóval
gondoskodjék szükégeiről kényelmeiről stb.

2. Ha a hadparancsnokság megengedhetné:
örködjünk, mi kihevert érdemetlen nemzetörök
saját városunk fölött; míg legalább a szegény, de
érdemes katonaság magát kipihente, megújította,
tisztította.

3. 1849-diki Sz.-Györgynap emlékeül alapít-
sunk különböző tőkéket; mellyek idővel is a mil-
lió érdemekkel ragyogó katonaság jóllétére, ké-
nyelmére szolgáljanak. — Így p. o. a nők, kiknek
a lovagok kegyelése olly szép föladatuk, gyűjtse-
nek például gr. Károlyiné lelkes honleány kezei-
hez huszár-alapítványt, a férfiak pél-
daul a fő polgármesterhez honvéd-alapít-

ványt; ezeknek pedig minden garasából egy
egy krajczár közösen tétessék le tűzér-ala-
pítványra. Ezeknek nevelése, czélszerűsítése
s kezelése bizassék majd aztán a kormányra.

Ennyit könnyen tehet és megkezdhet Pest
polgársága; ez illő volna a főváros fölszabadu-
lása napjaihoz és lakosságához; ennyit köteles-
ségünk tenni azon hasáért, mellynek hányattatá-
sát biztos partról henyélve kellett csak néznünk.
Költ Pesten april 26-kán 1849.

Keszi Nagy. *)

Pest, apr. 26. 1849.

Allah Kherim!

Üdvözlöm önt Marcius, aprilisban! igen de-
rök, hogy sz. György napkor, ön is megváltoztat-
ta szállását!

Engedjen helyet polgár szerkesztő, túl a Du-
nának, egyik leglelkesebb, s leghivebb Magyar
városából, a „Jelesincs Páni“ cholera színesek s
szívüek és minden más „Windischek“ rettentő
helyéről, e „Glynyójuk“ról, — jelenleg itt, a nem-
zet szabadulási ünnepén részt vevőnek, — D.
Földvállról némelyleket megemlítenem. —

Hadd tudjanak e résziek is azon tiszta hű
ézelmi magyarokról, kik a 700-on felül volt
Krobátokat s Liszteseket három ágyúik bömbölé-
se mellett csupán ön erejökkel megverve, a ha-
tárról is nevezetes veszteséggel megszalasztották.

Kezeskedek állításom valóságáról, hogy asz-
szony, leány, s a hét, nyolcz éves gyermek is bo-
tot, meszelőt, seprút fogot, s nem kimélte életét
a nemzet megváltásának munkájában részt ve-
hetni. —

Nem képzelheti ön, mint fog Allelujázni e
tős gyökeres magyarság, — melly a cholera zász-
lót, a „Windischek“ által három izben „felakasz-
tott“at, három izben letépni elég lelkes, elszánt,
bátor volt, — ha megtudandja, hogy: a magyar
hős sereg bajnokai, a „Windischek“et czókostól
mokostól, Budapestről kiűzve Laupassot kaptá-
nak. Ezek ugyan megjárták az aprilist! nem híz-
hattak ki egészen a sósokán, sem spárgáinkat
meg nem eheték!

Bezzeg a megyei tisztviselőség, choleras ré-
sze is, hiszem, hogy már már megoldotta a ke-
rekeket; sokan úti laput kötöttek talpaik alá!
hadd vándoroljanak, mint a világ megváltójára
kaptát fogott örök-zsidó Ahasverus!

Hijjába ámitotta, csüggeszteni kísértette, az
eblábolt „Figyelmező“ a kislelkű más vidékieket;
hijjába szemtelenkedett példátlan allyasságu, s ha-
zaárlási hazug híreivel: minket, — s mondhatom
becsületére, — Tolna megyének, magyar ajku
öszves polgárságát, a nemzet-szabadulást hitté
vált reményében egy perczig sem ingatta meg!

Négy izben törtek reánk, több hetekig ingyen
kellett a Windischeket hizlalnunk; de ezzel sem

*) E nemes szívből fakadt felszólításhoz egész szív-
ből csak azon ohajtást tehetjük, hogy az eszme, mi-
nél buzgóbb részvétre találkozáván, mi hamarább s a
leggyakorlatibb módon eszközölhessék.

A szerk.

elégedtek meg, hanem kivettek erőszakosan rabolva, a napszámmal¹ élelmét kereső munkás, s éhező gyermekei szájából az utolsó falatot, kiereszszakolták minden pénzbeli vagyonát, utolsó „csuszáját“, — így hívjuk az egyes Windisch bankók egy negyedét; — a város, s sőt a ház előtti békés polgári három örököt, falnak ezéül állítva, emberi értelem nélkül lelövöldözték; — nagy szélben, éjjel, a város közép piacán több helyütt tüzet raktak; a város szolgáit, hogy útmutatójuk legyenek, a lóhoz kötözve, ütötték, verték, — de meg is adták ám ennek árát!

Eljötték még azután három ízben is a császári comissarius, a császári fiscus stb. volt sarcz, kényszerített etetés, itatás, embereinek, lovainak, s minden más barmainak! volt forspontozás, számtalanszori temérdek requisitio, számosak befogatása, üldözése, javaik elkoboztatása, keresetlen fával botoztatás, — egy szóval: népet boldogító, vagyont, személyt biztosító, akasztófát, agyonlövetést s a város porrá hamvasztását, kirabolatni engedtetését ígérő, igazi császári kegyelmes executio!

Számos pár fehér ruhát, húsz pár csizmát, 120 cholera színű dzsidás selyem zászlót, temérdek kenyér, hús, bor, fa, gyertya, széna, zab, szalma, mennyiséget erőszakoltak e rend s béke emberei!

Minden kompja inkat, le a Duna mentiben, s nagyobb ladikjainkat özvedarabolva elsüllyesztették; — egy bajai tölgyfa nagy, s a benlévő kereskedési szereken kívül, legalább hat ezer pengő forintra becsült hajót meggyújtva elégették, — a solti dunaparton levő fogadót, minden épületeivel felgyújtották!

A Dunán inneni szabad csapatbeliek által elvett két horvát lóért 900 pengő forint felét Földvárra, — felét, a szinte hű magyar lelkületű Böleske helysége, ezen felül még, — egy főbíró állítólagos káráért 600 pftot, Madocsára ezer pftot, Paksra 6000 pftot, s a jó Isten tudja mellyikre még mennyit s mit róttak, a legkegyelmesebb austriai császár atyáskodó gondoskodásából!

De ha megadta is árát e lelkes magyar nép, nemzeti hűségének, — nem ártott! mert annál inkább gyűlöletesebb lett, az Isten kegyelméből császárnak a magyar nemzetet leigázni akaró szerepe, a népben erős gyökeret vert, a nemzeti megtörhetetlen vonzalom annál nagyobb erőre, s öntudatra szilárdult!

Sokat köszönhetünk Kapcsányi kormánybiztosnak, s alatta lévő szabad csapat századosának, kik, a Windischek környezetében is, — a veszély megvetésével közibünk jöve, a különben is mindig magyar érzelmű népet lelkesíteni el nem mulasztották.

Hadd olvassa minden magyar érzelmű, hadd tudja a világ, mit miveltek a nép boldogítók; a jók hadd örüljenek, s vigasztalódjanak, tán megtérend sok Péter, tán nem lesz annyi Tamás, a Judás hadd akassza fel magát, mielőtt — — —

Midőn szabadon haza mehetek, — akkorra már a „sas kiköltötte“ kakuk fiaktól — vallyon nem kérdezték-e ezek a kakukot? — tisztán fogom találni megyémet, s „sub umbra alarum

tuarum“ te gonosz madár, nem fog vergődni a Galamb. *)

Hulló csillagok.

Ha visszatekintünk a janarius ótai zsarnok uralkodás idejére, egy álmatlanul, kinosan eltelt éjszakának fogjuk azt találni; egy hosszú: száznolcz napig tartó éjszakának.

Nem láttak ez idő alatt a szabadság napjának egyetlen egy sugarát is. Horgas körmű rémek, tüzes farku lidérczek röpkedtek ijjesztve körülöttünk. Ólálkodó farkasok — prosai nyelven, spitzlik — leskelődtek ez éjben martalék után, és szüntelen remegve kelvén, nehogy ezen vadállattól elhurezoltassunk, oly fojtó, oly nyomasztó volt lelkünknek a levegő!

Tán merőben elszoktunk volna az örömtől, még a mosolygást is elfeledtük volna, ha egy-egy elmés ötlet itt-ott; egy-egy nevetséges történet; vagy tisztantuli rokonainkról vett hír néhány percze lefutó csillag gyanánt meg nem világítá vala kedélyünket.

Megvagyunk győződve, mikép valamint mi, kik ez éjszakát átvirasztottuk — a legbensőbb vágygyal ohajjuk tudni mindazt, mi a Tiszán tul történt, épen úgy ohajják tőlünk elszakasztva volt olvasóink is: minő örömmel, fájdalommal mentünk ez idő alatt keresztül. E lapok érdemes szerkesztője minden bizonytalansággal fog arról, hogy olvasóink e vágya kielégíttessék; részéről magam is ígérek ez időről némi adatokat, visszaszaladok gondolatomban a kinos éjszakán, hanem mivel még nincs vége a közörműnek, elkerülöm mindazon tárgyakat, mellyeket gyászra, fájdalomra szolgáltatnak okot, az örömmel még el nem röppent perczeiben elgondolásukkal nem akarom e fájdalmakat újra átélni — ezuttal csupán azon elmés ötletekből, nevetséges történetekből akarok némelyleket elbeszélni, mellyek mint hulló csillagok megvilágíták sötét kedélyünket, egy pillanatra legalább földeríték a bánatos közérzületet.

* Egy szomszédos helység lakói, majd majd leroskadván a katonaelémezés s egyéb terhelések sulya alatt, elhatározzák követséget küldeni a gögös herceghez, kik könnyebbítésért esedeznének. A követek bebocsáttatának, s előadván terheltezők igazságért esedeznének. A büszke herceg különös szeszélyében lehetett, mert mielőtt megadta volna a választ, velök bizodalmas beszélgetésbe elegyedett, és sok egyebek közt kérdezé tőlök: „ugyan minő gondolkozásuak azon helység lakói, mellyet képviseltek.“ — A küldöttek felbátorodván ezen leereszkedésen, tartózkodás nélkül felelének: „Már bizon, ha illy szivesen kérdi ő nagysága, megmondjuk az igazat; nálunk bizony a legjobb szellem uralkodik, úgy annyira,

*) Minden vidéki hazafi társunkat b rálí bizalommal kérünk, sziveskedjenek a Windischgraecz kormány idejében történekről közléseikkel megörvendeztetni. Sok erény, sok bün mutatkozik e korban, s ezt hazánkknak, ha később is ismerni üdvös leend. A szerk.

hogy e tekintetben nincs legkisebb panaszunk és csak a papunk egy kissé Schwarzgelb.“

Mondják, miszerint ezen feleletre mintha paprikát szippantott volna, a herceg nagyot prüszentett, s kérelmökre a válasz rövid volt.

(Folytatás következik.)

Mentő.

Pest, april 26-án.

A főváros tegnapelőtt történt fölszabadulásának ünnepéről akarok néhány jellemző vonást följegyezni.

Midőn a császáriak kivonulása után más nap reggel egy régi huszárokból álló előőr a kerepe-i uton a városba jött, a fővárosi nép öröme, a hazáért harczoló bajnokok iránti meleg részvéte oly szives és pompás fogadtatásban nyilvánult, hogy e kis csapat föl s alájárását utcáinkon, valódi fényes diadalmenetnek lehet nevezni. Az örömtias néptömeg között, melly üdvözleddire minden felől sűrűen csoportosult, alig bírtak előre hatolni. — Az „Éljen a huszárok! Éljen a magyar!“ — rivalgások mennydörgésként kísérelték a magyar szabadságharc ezen sujtó állámaikat. Száz meg száz polgár és különösen sok lelkés honfőnök szorított velök kezét, kik kenőcsöt, virágok, krétákat, kis nemzeti zászlókat ajánlákoztak nekik, s crákójuk- vagy karjaikra batáro-szorúkat, nemzeti szalagokat fűztek. A megtisztelt huszárok mélyen megillegedtek e váratlan fogadtatáson. Egynek szemében örömkönyűk ragyogtak, míg másik pajtása hazafiai elragadtatással kiáltá: „Egyszer csak ugyan meg kell halni, s életünket nem végezhetjük szebben, mintha hazánkért halunk meg!“

— Ugyanazon csapat vezetője, egy öreg huszártizedes, látván azt, hogy némelylek legényeit ötös magyar bankjegyekkel kínálgatják, s ezek vonakodnak a pénzbeli ajándékot elfogadni, ezért megdicsérte őket, mondván: „Jól teszitek fiaim, ne vegyétek el, ad nekünk Kossuth, meg az ország, eleget! — Többet ér a pénznél ez a koszorú!“ — S egy szép nőtől kapott füzéret büszke önérzettel illeszté csákójára. — Illyen a magyar!

— Midőn a megkoszorozott huszárok közül egy a táborba visszatért, így nyilatkozott őrnagya előtt: „No most már nem bánom, ha mindjárt meghalok is! Megláttam Pestet és Budát s anynyira megtisztelt és megbecsült az a tömérdek sok nép, hogy az magának, a főgeneralisnak is elég lett volna!“

— Egy más bajtársa pedig azt vevé észre, hogy a fővárosból kitakarodott német katonaság egészen megmagyarosítá a pesti polgárokat.

— E nagy nemzeti ünnepen az őszinteségüket leplezni nem tudó pesti polgárgyermekek feltűnőleg szerepeltek. Már reggel jókor iszonyu ostromlással döntöttek fel s törtek össze 2 sárga-fekete faköpenyt. Délután seregestül mentek ki a táborba, s a huszárok- és honvédek dolgait végezni segítvén, hű szolgálkává avatták magukat.

A kis Kossuth-nemzetőrök is csinos diszruhákban jártak fel valá.

— Egy 17 éves honvédet, kinek féllábát az ágyugolyó elhordta, s ki még az ostromállapotban Pestre szorult, a nép, mint érdemes bajnokot, vállain hordozá körül a városban, s 3, 4 koszu is diszelgett fején. —

— Ez ünnepen az országuton egy új szivarosbolt nyitattott meg, s milly meglepő volt a bolt czimerén Kossuth igen jól talált életnagyságú képét megpillantanunk. A hazafias érzelmű kereskedő jól számított, midőn e képet még az ostromállapotban előlegesen készítetté. —

— A Budán maradt csekély császári várórség nagy örömmel láthatá, milly roppant sympathia uralkodik a fővárosban a sárga fekete szín iránt; mert hiszen minden házból egyszerre, a mint Pestet elhagyák, öt hat veres fehér és zöld lobogó is előbukkant, s a bezáratott radikál kör kilincsei egyszerre föl pattanván, ablakából egy tiszta vörös zászló toltá ki fejét, illy ezüst himzetű felírással: „Éljen a népfőlség!“ — A kétfejú sasok is mind elrepültek fővárosunkból az elkotródott császáriak után.

A pestiek ez ünnepnapon, annyi eledelt és bort vittek a rákosi táborba, hogy ez most már 5—6 napra is bőségesen el van látva mindennel. Nem egy equipage-t lehete látni, melly tele volt rakva jóféle ételek- s italokkal. Bezzeg nem tarták illy jól a császáriakat, de sokan még pénzért sem akartak nekik tápot szolgáltatni. —

— „Éljen Kossuth! — kiáltá egy kövér polgárnó az utcán, — s nem sokára ezután egy sovány kis embert ugyancsak kezdett ökleivel döngönyözní. — A nép kíváncsian csoportosult össze körülötk, s miután a dühbe jött nőtől megtudá, hogy ez a kis embert azért veri, mert az ő kiáltására „Éljen Windischgrätz“-el felelt, a nép is megrohanta őt, s kevesbe mult, hogy hangának áldozataul nem esett.

— Babarczy néphódító proclamatióinak olly roppant hatása volt, hogy ugyan e napon a pestmegyei szabad csapatból egy ostoros betyárlegény egyenesen azért jött be Pestre, hogy őt a megyeházából magával elvigye — Windischgrätz kormányja alatt szerzett érdemeinek kellő jutalmazása végett. — Képzeltetni, milly czifrán káromkodott, midőn megtudá, hogy a kir. biztos ő méltósága most már hegyen völgyön túl van. —

— Ez örömtünnepet a bilincseiből szinte föl szabadult nemzeti színházban ének- és szavallati egyveleg fejezé be. „Szabad hangok“ czim alatt, melly a Thaliánk templomából egy időre száműzött Rákóczy indulóval nyitattott meg. A harcias szellemre ébresztő zenemű rendkívüli lelkesedéssel fogadtatott vala, mint a többi darabok

is, mellyek az igazgatóság által igen helyesen és alkalomszerűen voltak összeválogatva, kivévn az Europa csendes! című dall Petőfitől, melly épen a mostani időre nem alkalmazható, melly egyébkint Fánssi által jelesen szavaltatott. — A Hunyadiból vett „Meghalt a cselszövő“ dallamnak is nagy hatása volt. De mindenek közt legnagyobb senszátiót csinált Erdélyinek az e lap 4-ik számában közlött erőteljes Riadója, melly Komlóssi Ida által igazi honleányi lelkesedéssel szavaltatott. — A nemzeti színház nem tilhető még méltóbban a felszabadulás nagy ünnepét; — s más nap ezután a Csikós adatott, ma pedig a Kunok című opera jó színre; az ostromállapotban, mind kettő be volt tiltva. —

Tövis.

Budapesti hírek.

Legalább mi a budai részt illeti valóban csupán hírek, mert a közlekedés el levén zárva a tul partról alig tudunk bizonyost. Mindazáltal annyit látunk, hogy a királylakai várfokon még fityeg a fekete-sárga lepedő. — Némelylek azt is akarák hallani, hogy Welden a budai várbán halva fekszik. Ez épen nem valószínű. — Jelacsis serege még tegnap Tétény és Handzsabegnél táborozott. Más hírek szerint a magyar előőrsök felől már Ó-Budáig közeledtek.

— Budán csak a vár s a lánchidhidő körül kerület van megrakva katonákkal. Part hozsant csak az áthajózást gátló örök állanak.

— Pest őrzése két derék ezredünk Don Miguel — jó volna illy vitézeknek becsületesebb név — gyalogok, és Würtemberg huszárok vitézeire bízott.

— Nemzeti seregünk második haditeste közvetlen a város alatt fekszik a kerepesi ut körül, s az egész városi népseg bucsujáró helye. Aulich tábornok e hadtest parancsnoka főhadiszállása a József külvárosban van.

— Vojdisek volt pesti tanácsos a Windischgrätz féle kormányalatti viseleteért ma elfogattott.

— Bécsből furcsa hírek szárnyalnak. Egy szerint lázadás ütött ki, s egy tábornok elesett. Annyit azonban szavahihető férfaktól halottunk, hogy igen sokan menekülnek Linzbe, egy nap két gőzös telt meg. E hirtelen vándorlás félelem oka részint a magyar seregtől részint népzendüléstől. Ebből már gyaníthatjuk milly madarak lehetnek e menekülők.

— A Pesti Hirlap ideiglenes szerkesztését a gyanúsított Szilágyi Sándor helyett, Obernyik Károly vállalta el. — A fogságából kiszabadult

Vahot Imre, mintán előfizetési pénzelt a postáról a császáriak magukkal vitték, Divatlapját az Életképekkel akarja egyesíteni, s mihelyt megegyezhet Landerer- és Heckenasttal, tüstént ki fogja azt adni. S így kettő helyett egy szépirodalmi lapunk lesz. —

— Aulich tábornok egy ma délben megjelent rendelete szerint a törvénytelenül felfüggesztett nemzetőrség a már létezett formában ismét helyre állittatik.

— Vörösvár felől ma délelőtt ismét erős és tartós ágyuzás halatszott a Duna partján. Tehát hadaink csakugyan erősen haladnak a jobb paron is. Segitse a magyarok istene mielőbb diadalmasan Mátyás lakába.

— Mondják, hogy a komáromi várparancsnokságot Makk helyett Guyon vette át. De az sokkal valószínűbb, hogy ez utóbbi már Ausztria határszélén áll seregével, mi a habsburg-lotharingi ház számított tagjait Olmützbe Münchenbe szöktette volna.

— Görgei Komáromnál csakugyan átment a Dunán, és hatalmas seregével a végfeloszlásnak indult császári rebellis sereget lefelé nyomja.

— Jellasics serege, mint mondják, Sukorónál sáncolja magát, hol olly gyönyörű, kegyes visszaemlékezések lelkesítik a mulya horvátokat.

— Rákosi táborunk még nem vonult be a fővárosba, s csak egy őrszolgálatot tevő zászlóalj van itt. Azonban a táborból egyes tiszték és kövitézek naponként nagy számmal jönnek be, s tele vannak virágok- és nemzeti szalagokkal.

— Welden altábornagy némelylek szerint tegnapelőtt hagyá el Budát, mig mások azt állítják, hogy vesztesége fölötti fájdalomában isszonyuan megbetegedett, s más világra költözött.

— Vogel galliczial tábornok Erperjes felé bevonult seregével az országba. Hadd jöjjön csak, minél beljebb lesznek, megsemmisülésök annál bizonyosabb,

— Tata, mint hiteles kútfőből tudjuk a mieink által ostrommal vétetett be. —

Nemzeti

színház.

Pest, csötörtökön, april 26-kán, 1849.

A KUNOK.

Eredeti opera 4 felv. Irta Kirchlénor F. Zenejét Császár György, a nemzeti színház karmestere. Az első felvonásban előfordulandó négyes magyar tánczot eljárák: Erharth-Kurcz Antonia, Sári Fáni, Amon Roza és Campilli.

Rendező: Szerdahelyi.

S s e m é l y e k :

IV. Béla, magyar király — — — Bognár.
Kuthen, kun király — — — Mezei.
Uzád, kun herczeg — — — Füredi.
Retel, Uzád rokona és barátja, kun Köszeghi.
Margit, Árvaigróf leánya, Béla által neveltetve — — — Hollósi Kornélia.
Miksa, barátneja — — — Csillag Róza.
Andrási Lajos, magyar nemes ifju Stéger.
Magyarok. Kunok. Parasztok. — Történethely: részint Béla király udvara, részint Onodvár. Idő 1241.
Kezdete 7 órakor vége 9 után.

Azon tisztelt hazafiak, kiknek lapunkat becses munkálataikkal elősegíteni szándékok, szivesen kéretnek közleményeiket a szerkesztő hivatalba Lukács és társ könyvnyomdájába — Országut Kunewalder-ház — küldeni.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES szám ára 3 kr. pp.